

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ฉบับที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

www.princess-it.org

ISSN 2287-0156

นวัตกรรมเพื่อบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเทพภูเงิน จ. อุตรดิตถ์

รู้ทัน: แอปพลิเคชัน

สื่อสารความเสี่ยงด้านสุขภาพ

โครงการดิจิทัลและวิทยาศาสตร์
เพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ข่าวกิจกรรม:

พิธีปฐมนิเทศโครงการไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สำหรับชุมชนชายขอบ ประจำปี 2564

ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบออนไลน์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชกระแส
ในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศ
ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี ประจำปี ๒๕๖๑ ถึงปัญหาการปนเปื้อนยากำจัด
ศัตรูพืชจากสวนยางพาราในแหล่งน้ำของโรงเรียน ตชด.
บ้านเทพภูเงิน จ.อุตรดิตถ์ มูลนิธิฯ ควรหาทางให้ความ
ช่วยเหลือแก้ไขปัญหา

ศ.ดร. ไพรัช ธีชัยพงษ์ จึงประสานหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งจัดตั้ง
“โครงการจัดการน้ำอุปโภคบริโภคให้แก่โรงเรียน
ตชด. บ้านเทพภูเงิน จ.อุตรดิตถ์ ตามพระราชดำริฯ” ขึ้น

Cover Story

“โครงการจัดการน้ำอุปโภคบริโภคให้แก่โรงเรียน ตชด. บ้านเทพภูเงิน จ.อุดรธานี ตามพระราชดำริฯ” เกิดขึ้นจาก ศ.ดร. ไพรัช ธัชยพงษ์ ติดต่อบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อหา แนวทางการแก้ไขปัญหาโดยที่ผ่านมามีการจัดประชุม พร้อมทั้งมีการติดตามตรวจเยี่ยมโรงเรียนเพื่อรับทราบปัญหา โดยมี หน่วยงานความร่วมมือในการดำเนินงาน ได้แก่

- ๑) มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ๒) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- ๓) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- ๔) ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
- ๕) ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ สวทช.
- ๖) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- ๗) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
- ๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- ๙) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- ๑๐) การประปาส่วนภูมิภาค
- ๑๑) ชุมชนบ้านเทพภูเงิน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียน ตชด. บ้านเทพภูเงิน เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

แผนที่แสดงพื้นที่และอ่างเก็บน้ำของโรงเรียน ตชด. เทพภูเงิน จ.อุดรธานี

สรุปผลการดำเนินงานตั้งแต่ระยะที่ ๑ - ๓ ดังแสดงในภาพ

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผลการดำเนินงานน้ำอุปโภคและบริโภค

ตัวอย่างน้ำที่เก็บได้จากอ่างเก็บน้ำโรงเรียน

ตัวอย่างน้ำที่เก็บได้จากจุดเจาะน้ำบาดาล

ตัวอย่างน้ำที่เก็บได้จากจุดดื่มน้ำของโรงเรียน

อาคารบ้านน้ำดื่มพร้อมติดตั้งระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ ระบบ Ultra Filtration (UF) กำลังการผลิต ๒๕๐ ลิตรต่อชั่วโมง

แหล่งน้ำบาดาลใช้อุปโภคและบริโภค

(ดำเนินการโดย กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

โรงเรียนมีแหล่งน้ำบาดาล เพื่อใช้ในการอุปโภค และบริโภคเพียงพอแล้ว ซึ่งสามารถผลิตน้ำได้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน และชุมชน ที่มีความต้องการใช้น้ำในการอุปโภค และบริโภค โดยประมาณ ๓ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๒ นอกจากครูและนักเรียน โรงเรียน ดชด. บ้านเทพภูเงินจะได้รับน้ำบาดาลเพื่อใช้อุปโภคและบริโภคแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเทพภูเงินยังสนับสนุนงบประมาณต่อท่อประปาขยายไปยังครัวเรือนใกล้เคียง ยังมีครัวเรือนที่อยู่ใกล้เคียงจำนวน ๓๐ ครัวเรือนได้รับน้ำบาดาลไปใช้ โดย อบต.เทพภูเงิน เข้ามาทำท่อประปาระยะทาง ๑,๕๐๐ เมตรจากท่อประปา

แหล่งน้ำดื่มที่ผ่านระบบประปาสำเร็จรูป

(ดำเนินการโดย กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ โรงเรียนสามารถผลิตน้ำดื่มสะอาดใช้ภายในโรงเรียนผ่านระบบประปาสำเร็จรูป ระบบเป็นระบบบำบัดน้ำ อาคารบ้านน้ำดื่มระบบ Ultra Filtration (UF) พร้อมแผงพลังงานแสงอาทิตย์ กำลังผลิต ๒๕๐ ลิตร/ชั่วโมง ชาวบ้านสามารถนำถังน้ำ ๒๐ ลิตร มากรอกน้ำได้ โดยชุมชนร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการจัดการน้ำ เก็บค่าน้ำ ๒๐ ลิตร/๕ บาท

ผลการตรวจคุณภาพน้ำบริโภคของโรงเรียน

ผ่านตามเกณฑ์กรมอนามัย

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เทคโนโลยีการกรองด้วยอัลตราฟิวเตรชัน (ultrafiltration, UF)

ดร.จามร เชวงกิจฉนิช นักวิจัยจากทีมวิจัยนาโนเทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อม กลุ่มวิจัยวัสดุผสมและการเคลือบนาโน ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (นาโนเทค) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กล่าวว่าความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเทพภูเงิน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้า จากปัญหาข้อจำกัด และความต้องการน้ำอุปโภคบริโภคที่สะอาดในพื้นที่ จึงมีการนำพลังงานแสงอาทิตย์เข้ามาใช้ในการช่วยบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ ร่วมกับระบบกรองน้ำดื่มที่ใช้พลังงานต่ำ โดยพัฒนาเป็นต้นแบบบ้านน้ำดื่มพลังงานแสงอาทิตย์ ร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล สำหรับน้ำบาดาลที่มีสารละลายในน้ำอยู่น้อย (total dissolved solid < 500 mg/L) โดยการใช้เทคโนโลยีการกรองด้วยอัลตราฟิวเตรชัน (ultrafiltration, UF) ซึ่งเทคโนโลยี UF เป็นเทคโนโลยีการกรองด้วยเมมเบรนละเอียด มีความเหมาะสมในการนำมาผลิตน้ำดื่ม สามารถกรองเชื้อโรคในน้ำได้ดี และสามารถคงแร่ธาตุที่สำคัญต่อร่างกายมนุษย์ได้มากกว่าระบบรีเวิร์สออสโมซิส (RO) จากความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทำให้ “บ้านน้ำดื่มพลังงานแสงอาทิตย์ระบบ UF” สามารถผลิตน้ำดื่มสะอาดได้ตามมาตรฐานกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และใช้พลังงานต่ำเพียง ๑ กิโลวัตต์-ชั่วโมง (kWh) ต่อการผลิตน้ำ ๑ ลูกบาศก์เมตร ในขณะที่เทคโนโลยี RO เป็นเทคโนโลยีที่ต้องการพลังงานสูงถึง ๕ - ๖ กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อการผลิตน้ำดื่ม ๑ ลูกบาศก์เมตร

ดร.จามร เชวงกิจฉนิช

นักวิจัยจากทีมวิจัยนาโนเทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อม

ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (นาโนเทค)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผลการดำเนินงานโครงการสมุนไพรรักษาน้ำ (Herbs for Healthy Water)

(โดย ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สวทช. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)

โครงการสมุนไพรรักษาน้ำ (Herbs for Healthy Water) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างต้นแบบการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งต้นน้ำชุมชนให้สะอาดปราศจากสารปราบศัตรูพืช เพื่อใช้เป็นน้ำบริโภคของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านเทพภูเงิน พร้อมทั้งดำเนินงานวิจัยและพัฒนารูปแบบการใช้วิทยาศาสตร์ในการจัดการการปลูกสมุนไพรปลอดภัยครบวงจร ได้แก่ ไขมัน เป็นไม้ชั้นล่างในสวนยางพารา ปกคลุมหน้าดิน ลดการเจริญของวัชพืชผิวดิน และการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อสร้างรายได้ และแรงจูงใจในการทำเกษตรแบบปลอดภัย ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของชุมชนจากการปลูกไขมันที่ควรจะต้องรอดเรื่องตลาดต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ด้านข้อมูลวิชาการ ข้อมูลการตรวจวัดน้ำ ดิน และผลผลิตสมุนไพรจากการวิจัยและการทดสอบระบบการผลิต ติดตามเป็นเวลา ๒ ปี

๒. ด้านพัฒนาคน เกิดกลุ่มนักวิทยุรุ่นเยาว์รักษาสีงแวดล้อม และเกิดกลุ่มผู้ปลูกสมุนไพรรักษาสีงแวดล้อม สร้างรายได้จากการปลูกสมุนไพรและดูแลสีงแวดล้อม

๓. ด้านสีงแวดล้อม เกิดแหล่งต้นน้ำชุมชนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทำระบบน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคและบริโภคของชุมชนบ้านเทพภูเงินประโยชน์ที่ยั่งยืน ระยะยาว และต้นแบบการพัฒนาการปลูกสมุนไพรรักษาน้ำ และรักษาดิน ในพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๒ แปลงต้นแบบ

๔. ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกพืชสมุนไพร

๕. ด้านสุขภาพ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทพบ้านภูเงิน และชุมชนเทพภูเงิน มีน้ำบริโภค อุปโภคที่ได้มาตรฐาน

ไขมันชั้นอบแห้ง

ไขมันชั้นบดผง

ไขมันชั้นผงบรรจุแคปซูล

ลูกประคบไขมันชั้น (ในบรรจุภัณฑ์)

ลูกประคบไขมันชั้น (แห้ง)

สมุนไพร

จดหมายข่าว

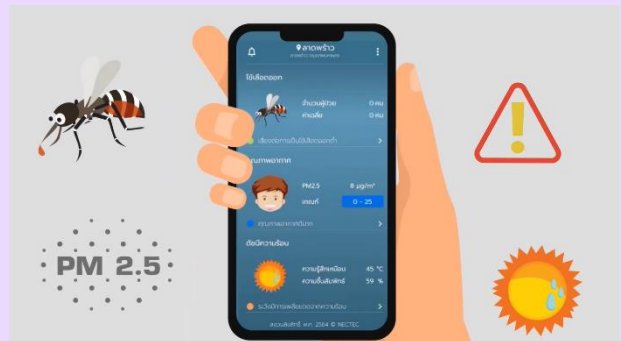
รู้ทัน: แอปพลิเคชัน สื่อสารความเสี่ยงด้านสุขภาพ

รู้ทัน: แอปฯ สื่อสารความเสี่ยงด้านสุขภาพ เริ่มต้นขึ้นจากความร่วมมือของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และ กรมควบคุมโรค วิจัยและพัฒนา “ชุดซอฟต์แวร์ทันระบาด” เพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังการระบาดของโรคไข้เลือดออก ให้กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งมีการนำไปใช้งานกว่า ๕ ปี และในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ร่วมกันต่อยอด ทันระบาด ไปสู่ภาคประชาชน ภายใต้แอปพลิเคชันที่ชื่อว่า “รู้ทัน”

ด้วยทุกวันนี้เราต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้านสุขภาพมากมาย ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาการจัดการขยะหรือภาชนะและสิ่งของเหลือใช้ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ นำไปสู่การเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ปัญหาลพิษและฝุ่นที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ไปจนถึงปัญหาสถานะโลกร้อนและอันตรายจากรังสี UV จากดวงอาทิตย์ ปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสุขภาพของพวกเราทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

“แอปพลิเคชันรู้ทัน” จะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงหรือรับการแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้อย่างสะดวกและรวดเร็วจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือระดับประเทศ เพื่อเตรียมรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการใช้ชีวิตประจำวันและได้รับความเสี่ยงน้อยที่สุด โดย “รู้ทัน” จะแจ้งเตือนสถานการณ์ความเสี่ยง ณ ตำแหน่งปัจจุบันและพื้นที่ที่สนใจ ไม่ว่าจะเป็นการแพร่ระบาดของไข้เลือดออก สถานการณ์ฝุ่น PM 2.5 และดัชนีความร้อนที่นำไปสู่โรคลมแดด และพร้อมขยายผลสู่ความเสี่ยงสุขภาพอื่นๆต่อไปในอนาคต

วิจัยพัฒนาโดย

กลุ่มวิจัยวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์ (DSARG) ทีมวิจัยการจำลองและระบบขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

ร่วมกับ

กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

สนับสนุนการใช้งานแอปพลิเคชัน “รู้ทัน”
โดย Kao Corporation

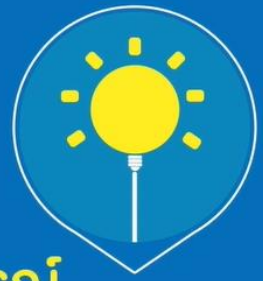
จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

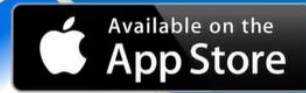

แอปพลิเคชัน รู้กัน

แจ้งเตือนทุกความเสี่ยง
พร้อมรับมือทุกสถานการณ์
เพื่อสุขภาพที่ดีที่สุด..ของคนไทย

คุณสมบัติ

- ✚ สื่อสารความเสี่ยงสุขภาพ ณ ตำแหน่งพิกัดปัจจุบันและเลือกพื้นที่ที่สนใจได้
- ✚ สามารถติดตามสถานการณ์ความเสี่ยงด้านสุขภาพ ๓ ด้านได้แก่
  - ๑) แสดงความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก โดยอ้างอิงข้อมูลจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก จากกรมควบคุมโรค ใน ๔ สัปดาห์ล่าสุด ซึ่งเป็นไปตามวงจรชีวิตของยุงลาย แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาเทียบกับข้อมูลจำนวนผู้ป่วยฯ ๕ ปีย้อนหลังเป็นค่าเฉลี่ย แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้
    - ความเสี่ยงสูง:** ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วย ณ ปัจจุบันมากกว่าค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง
    - ความเสี่ยงปานกลาง:** ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วย ณ ปัจจุบันเท่ากับค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง
    - ความเสี่ยงต่ำ:** ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วย ณ ปัจจุบันน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง
  - ๒) สถานการณ์ฝุ่น PM 2.5 โดยอ้างอิงเกณฑ์จากกรมควบคุมมลพิษ
  - ๓) ดัชนีความร้อนที่นำไปสู่การเป็นโรคลมแดด
- ✚ แสดงคำแนะนำในการปฏิบัติตัวเพื่อพร้อมรับมือกับสถานการณ์ความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม
- ✚ แสดงอุณหภูมิ สภาพอากาศ และการพยากรณ์อากาศ
- ✚ แสดงข้อมูลสรุยอดผู้ติดเชื้อ COVID-19 ของประเทศไทยย้อนหลัง ๗ วัน ทั้งรักษาหายแล้ว กำลังรักษาในโรงพยาบาล และเสียชีวิต

จุดเด่น

- ✚ แสดงความเสี่ยงของการแพร่ระบาดโรคไข้เลือดออกอัปเดตรายสัปดาห์
- ✚ อ้างอิงแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือระดับประเทศ
- ✚ รวมข้อมูลข่าวสารที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพไว้ในแอปพลิเคชันเดียว
- ✚ ใช้งานง่ายและสะดวก บน Smart Phone ทั้งในระบบปฏิบัติการ android และ iOS

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการดิจิทัลและวิทยาศาสตร์เพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

โลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีทั้งเหตุการณ์ที่สามารถคาดเดาได้ และไม่สามารถคาดเดา ปัจจุบันมนุษย์จึงต้องเตรียมพร้อมรับมือกับวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในช่วง ๑๐ ปี ที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาผลกระทบทางอากาศกรณีนุ่น PM 2.5 และการแพร่ระบาดของโรคปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (COVID-19) จึงจำเป็นมากที่เด็กและเยาวชนในโลกยุคใหม่ ต้องเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ต้องสามารถปรับตัวให้อยู่กับธรรมชาติได้อย่างสมดุล พร้อมทั้งสามารถจัดการชีวิต ป้องกัน เผชิญ รับมือกับวิกฤตการณ์อยู่ร่วมกัน วิกฤติสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากธรรมชาติและเกิดจากมนุษย์ ให้ได้อย่างเหมาะสม

ที่ผ่านมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการส่งเสริมการใช้ไอซีทีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของเยาวชนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารห่างไกล ให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ระหว่างกลุ่ม ระหว่างโรงเรียน มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำโครงการ WEB 2.0 เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ขึ้น เพื่อให้โรงเรียนในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในชนบท (ทสรช.) ได้ดำเนินกิจกรรมบูรณาการ ICT ในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ จากการเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายทางด้านวิทยาศาสตร์ต่างๆ โดยมูลนิธิฯ จะสนับสนุนกิจกรรมบูรณาการไอซีทีในการศึกษาค้นคว้า และใช้เทคโนโลยี WEB 2.0 มาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ การทำงานร่วมกัน ระหว่างกลุ่ม ระหว่างชั้นการศึกษา และระดับชั้นปี เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑หน่วยงานมีกิจกรรมการส่งเสริมด้านอาชีพ และส่งเสริมการผลิตสินค้าที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

สร้างความรู้และเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ของโลก และพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่ครูและนักเรียน

ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและนักเรียนในโครงการฯ ได้จัดทำโครงการวิจัยวิทยาศาสตร์โลกทั้งระบบ (Earth System Science) เพื่อพัฒนาศักยภาพในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ และ/หรือใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่

เพื่อเพิ่มโอกาสให้ครู และนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้/ประสบการณ์ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนบนเวทีต่างๆ อันจะเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการดิจิทัลและวิทยาศาสตร์เพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพให้แก่ครูและนักเรียนจำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ (กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา) กลุ่มนำร่องดำเนินงานช่วงสถานการณ์โควิด-๑๙ เน้นโรงเรียนที่มีศักยภาพครูทางด้านวิทยาศาสตร์ ที่สนใจทำโครงการงานวิจัยวิทยาศาสตร์โลกทั้งระบบ (Earth System Science) และมีทักษะเบื้องต้นในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์

กลุ่มที่ ๒ (กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา) เน้นการพัฒนาศักยภาพครู นักเรียน ทางด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ในธรรมชาติด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ ของโลก

โดยการดำเนินแบ่งออกเป็น ๒ ระยะดังนี้

ระยะที่ ๑ พัฒนาศักยภาพในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment) ของ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ซึ่งเป็นโครงการวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมนานาชาติ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนทั่วโลกทำงานวิจัยค้นคว้าร่วมกับครู นักวิทยาศาสตร์ และชุมชน เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์โลกทั้งระบบ (Earth System Science: ESS) จุดมุ่งหมายของ GLOBE คือ ให้นักเรียน ครู และชุมชน ทั่วโลก สามารถพัฒนาศักยภาพในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ในธรรมชาติด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ของโลก และตระหนักถึงสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่นและระดับโลก (อากาศ น้ำ ดิน สิ่งปกคลุมดิน/ชีววิทยา) ประเทศไทยเป็นสมาชิกของ GLOBE ประเทศที่ ๘๕ โดย สสวท. ทำหน้าที่เป็นตัวแทนผู้ประสานงานในประเทศไทย (ที่มา : <http://globethailand.ipst.ac.th>)

ระยะที่ ๒ พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ของมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นในอนาคต อาทิ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Coding) การคิดคำนวณอย่างเป็นระบบ (Computational Thinking) เทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Embedded System) เทคโนโลยี Internet of Things (IOT) เทคโนโลยีการพิมพ์สามมิติ (3D Printing) เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ให้แก่ ครู นักเรียน เพื่อสนับสนุนให้ครูและนักเรียนได้จัดทำโครงการงานวิทยาศาสตร์ที่เน้นทางวิศวกรรม และมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

กรอบการดำเนินงานกิจกรรมผสมผสานในรูปแบบออนไลน์ ออฟไลน์ และ/หรือ Face to Face

ขึ้นอยู่กับสถานการณ์เพื่อรองรับสถานการณ์ COVID-19 โดยมีรูปแบบดังต่อไปนี้

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

การดำเนินงานที่ผ่านมามูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ได้ดำเนินงานกิจกรรมไปดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การจัดการอบรม เรื่อง การพัฒนางานวิจัยวิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีการตรวจวัดข้อมูลสิ่งแวดล้อมตามหลักวิธีดำเนินการตรวจวัดของ GLOBE ในรูปแบบออนไลน์ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนจำนวน ๖ โรงเรียน ได้รับเกียรติจาก ผศ.ดร.นภาพร พันธุ์กมลศิลป์ และคณะมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน ภาควิชาปฐพีวิทยา ซึ่งเป็นวิทยากรประจำของเครือข่าย GLOBE มาเป็นวิทยากรอบรมและบรรยายให้หัวข้อ

- การตรวจวัดวิทยาศาสตร์ตามแนวทาง GLOBE Protocol และแนวทางการพัฒนางานสู่โครงการวิจัย
- การตรวจวัดบรรยากาศ
- การตรวจวัดดิน (ลักษณะทางสัณฐานวิทยา)
- การตรวจวัดสมบัติทางฟิสิกส์ของดิน
- การตรวจวัดสมบัติทางเคมีของดิน
- การตรวจวัดน้ำ/ สิ่งมีชีวิตในดินและน้ำ
- กิจกรรมระดมสมองพัฒนาโครงการวิจัย/
Data Entry

กิจกรรมที่ ๒ โรงเรียนขยายผลจัดอบรม ให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อจัดทำ(เค้าโครง)โครงการวิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมศึกษา ผ่านแหล่งเรียนรู้โครงการฯ สื่อการอบรม การพัฒนางานวิจัยวิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีการตรวจวัดข้อมูลสิ่งแวดล้อมตามหลักวิธีดำเนินการตรวจวัดของ GLOBE ใน Facebook Group

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ดิจิทัลและวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
 ๓ กลุ่มส่วนตัว - สมาชิก 22 คน

กิจกรรมที่ ๓ การอบรม เรื่อง คลินิก โครงการวิจัยโลกทั้งระบบ (ครั้งที่ ๑) การนำเสนอ และปรับปรุงโครงการวิจัยโลกทั้งระบบ

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดยสำนักงานประสานงานโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และงานวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน (SRS) จัดกิจกรรมคลินิกโครงการวิจัยวิทยาศาสตร์โลกทั้งระบบ ครั้งที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ ภายใต้โครงการ “การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น” โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวนทั้งสิ้น ๖๒ คน จากโรงเรียน ๖ แห่ง

กิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยวิทยาศาสตร์โลกทั้งระบบให้มีระบบการวางแผนการทำวิจัยที่มีคุณภาพ มีศักยภาพและความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการฯ มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในระดับชาติต่อไปในอนาคต และ เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ “การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น”

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พิธีปฐมนิเทศโครงการไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชนชายขอบ ประจำปี ๒๕๖๔ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบออนไลน์

เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดพิธีปฐมนิเทศโครงการ ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชนชายขอบ ประจำปี ๒๕๖๔ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบออนไลน์ขึ้น โดยมีหน่วยงาน พันธมิตรทั้งจากภาครัฐและเอกชนร่วมสนับสนุนโครงการฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและช่วยยกระดับ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ศาสตราจารย์ ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ ที่ปรึกษาอาวุโส ผู้อำนวยการ สวทช. และ กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กล่าวว่าโครงการไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชน ชายขอบ เป็นโครงการที่ดำเนินงานตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี ที่ทรงมีความห่วงใยต่อโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในด้านการศึกษา ซึ่งมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ร่วมกับ สวทช. ดำเนินโครงการนำร่องการบริหารระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับชุมชนชายขอบ ค้นหาแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ โดยจุดเริ่มต้น โครงการมาจากพระราชกระแสว่า โรงเรียนในพื้นที่ชายขอบยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ซึ่งเมื่อเรามีไฟฟ้าใช้จะทำให้มีโอกาสด้านการเรียนมากขึ้น การสื่อสารที่ดีทำให้สามารถเข้าถึง ทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ด้านการแพทย์ การอาชีพ และอื่น ๆ

จดหมายข่าว

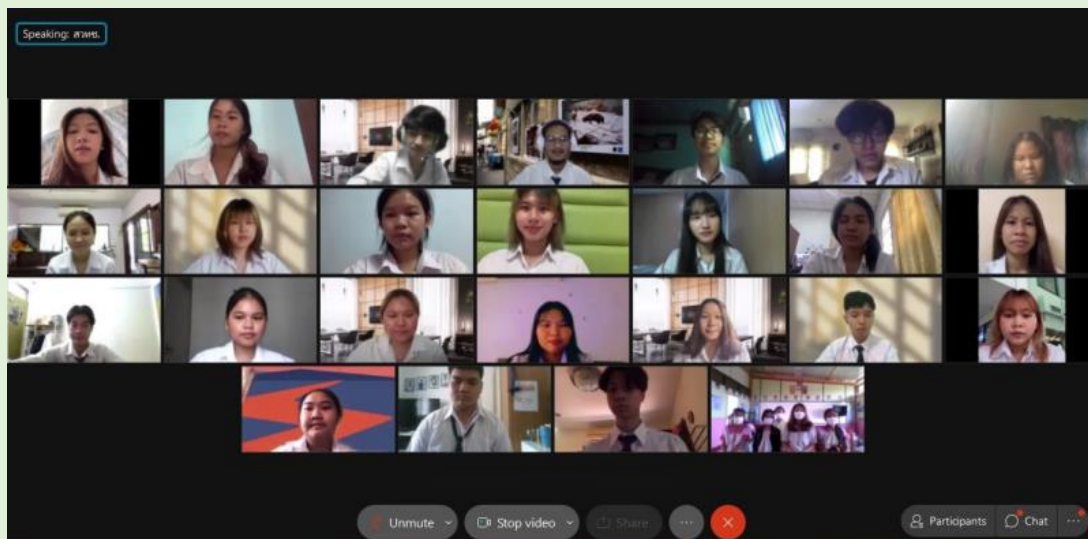

ดร.ชฎามาศ ฐะเศรษฐกุล รองผู้อำนวยการ สวทช. และ กรรมการและรองเลขาธิการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี กล่าวว่า มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ และ สวทช. ได้ดำเนินโครงการไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชนชายขอบมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน ได้ก้าวสู่ระยะที่ ๓ แล้วมี เป้าหมายเพื่อการออกแบบและติดตั้งระบบผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และระบบโทรมาตร ระบบโทรคมนาคมเพื่อการ สื่อสารและระบบแอปพลิเคชันเพื่อการจัดการเรียนการสอน มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๓ แห่ง คือ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๑๔ แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง จำนวน ๘ แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑ แห่ง โดยมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบำรุงรักษาระบบผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และระบบโทรมาตร และบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ให้การสนับสนุนด้านระบบโทรคมนาคมเพื่อการสื่อสาร

ทั้งนี้ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ ร่วมกับ สวทช. จัดกิจกรรมต่อยอดการใช้ประโยชน์จากระบบไอซีทีที่ได้ ดำเนินการติดตั้งแล้วเสร็จ โดยมีเป้าหมายสำคัญ ๔ ประการคือ ๑) เพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ๓๓๓ คน ด้านการประยุกต์ใช้ไอซีที ๒) เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านการตลาดดิจิทัล (มีพื้นที่นำร่อง ๑ แห่ง) ๓) เพื่อพัฒนาระบบการให้บริการการพบแพทย์ทางไกล (Telemedicine) และ ๔) เพื่อส่งเสริมศักยภาพชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเรื่อง การผลิตไฟฟ้าส่องสว่างด้วย LED แบบพึ่งพาตนเอง"

ในปี ๒๕๖๐ นี้ โครงการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานพันธมิตรเพื่อจัดกิจกรรมประกอบด้วย กองทุนดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ธนาคารเอชเอสบีซี (HSBC) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) และมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทยร่วมเป็นคณะทำงาน ให้คำปรึกษาและติดตามผลการดำเนินงานร่วมกันทั้งในรูปแบบออนไลน์ และการลงพื้นที่นิเทศติดตาม และเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษาตลอดกิจกรรม และแผนการดำเนินงานโครงการตามเป้าหมายที่ สำคัญทั้ง ๔ ประการ โดยกำหนดจัดกิจกรรมตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔

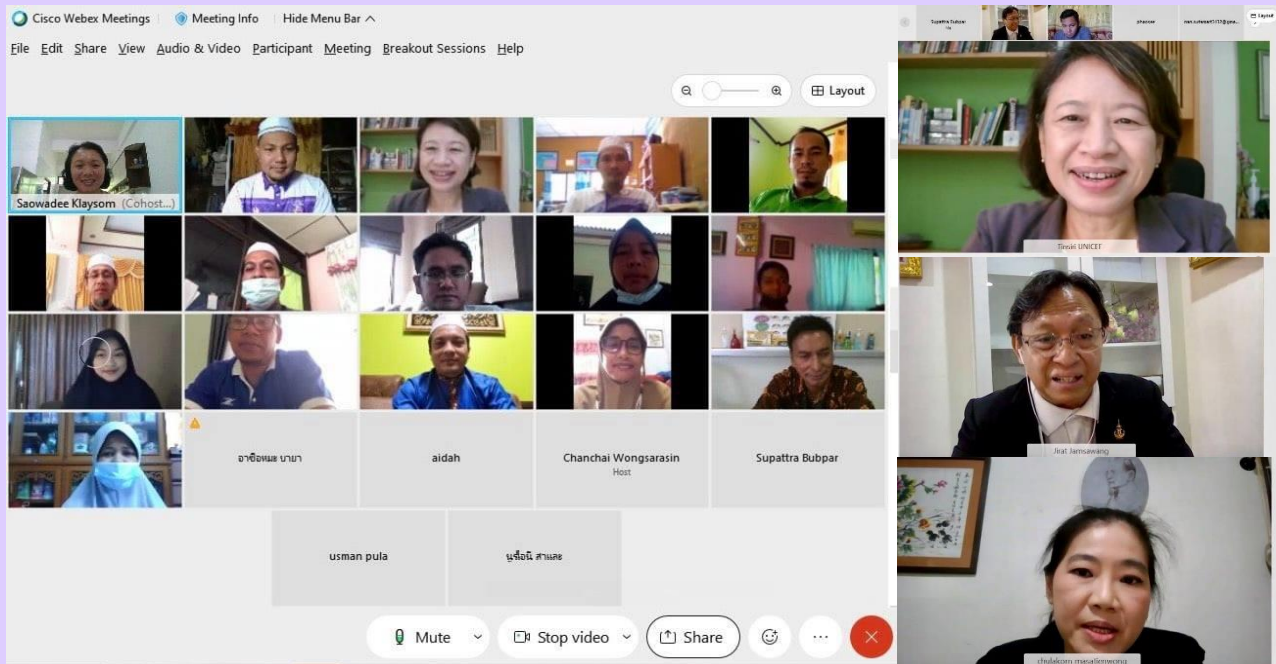
จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

การอบรมออนไลน์

“เตรียมความพร้อมในการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การระบาดของโควิด ๑๙”

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดประชุมผู้บริหาร ๑ ครั้ง และจัดอบรมออนไลน์ ๓ ครั้ง เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การระบาดของโควิด ๑๙ ให้กับครูในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยการอบรมครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้นจำนวน ๖๒๘ คน แบ่งเป็นรายละเอียด ดังนี้

 วันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จัดประชุมผู้บริหารโรงเรียนเพื่อหารือเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานการณ์การระบาดของโควิด ๑๙ และมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้สำรวจความคิดเห็นในการพัฒนาบุคลากร ประจำปี ๒๕๖๔ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน

 วันเสาร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จัดอบรมออนไลน์หัวข้อ “การเตรียมความพร้อมในการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การระบาดของโควิด ๑๙” โดยได้รับเกียรติจากอาจารย์จิรัฐ แจ่มสว่าง ครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีประจำปี ๒๕๖๐ มาเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมอบรม

 วันจันทร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จัดอบรมออนไลน์ หัวข้อ “รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด ๑๙ : กรณีศึกษาจากประสบการณ์ครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรี โดยได้รับเกียรติจาก ดร.จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์ มาเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมอบรม

 วันอังคารที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จัดอบรมออนไลน์หัวข้อ “เทคนิคและการใช้เครื่องมือสำหรับการสอนออนไลน์ พร้อมแหล่งข้อมูลในการเรียนการสอน” โดยได้รับเกียรติจากอาจารย์ผนวกเดช สุวรรณทัต มาเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมอบรม

จดหมายข่าว

๑๔

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เวทีสรุปบทเรียนการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค (แบบออนไลน์)
ภายใต้โครงการพัฒนาสมรรถนะของเยาวชนในสถานพินิจตามมาตรฐานอาชีพด้าน e-commerce

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ศูนย์วิจัยการจัดการความรู้การสื่อสารและการพัฒนา (The Research Center of Communication and Development Knowledge Management ; CCDKM) และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.) และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน **จัดกิจกรรมสรุปบทเรียนการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรค (แบบออนไลน์)** ภายใต้โครงการส่งเสริมการใช้ไอซีทีในการสร้างรายได้ให้แก่เยาวชนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยกิจกรรมดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมอบรมเป็นครูและเยาวชน จำนวนทั้งสิ้น ๑๑๐ คน จากศูนย์ฝึกฯ นำร่อง จำนวน ๘ แห่ง คือ ๑) ศูนย์ฝึกฯ บ้านกรูณา จ.สมุทรปราการ ๒) ศูนย์ฝึกฯ บ้านปรานี จ.นครปฐม ๓) ศูนย์ฝึกฯ เขต ๑ จ.ระยอง ๔) ศูนย์ฝึกฯ เขต ๒ จ.ราชบุรี ๕) ศูนย์ฝึกฯ เขต ๖ จ.นครสวรรค์ ๖) ศูนย์ฝึกฯ เขต ๙ จ.สงขลา ๗) ศูนย์ฝึกฯ บ้านอุเบกขา และ ๘) ศูนย์ฝึกฯ บ้านบึง

“โครงการพัฒนาสมรรถนะของเยาวชนในสถานพินิจตามมาตรฐานอาชีพด้าน e-commerce” นี้ เป็นโครงการต่อยอดมาจาก “โครงการส่งเสริมการใช้ไอซีทีสร้างรายได้ ในกลุ่มโรงเรียน ทสรช.” จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจออนไลน์และสามารถประยุกต์ใช้ไอซีทีเพื่อช่วยสร้างรายได้ เปิดโอกาสให้เยาวชนได้เข้าอบรมหลักสูตรการทำธุรกิจออนไลน์และมีโอกาสนำความรู้จากการอบรมมาใช้ในการขยายตลาดสินค้า/ผลิตภัณฑ์ไปยังตลาดออนไลน์

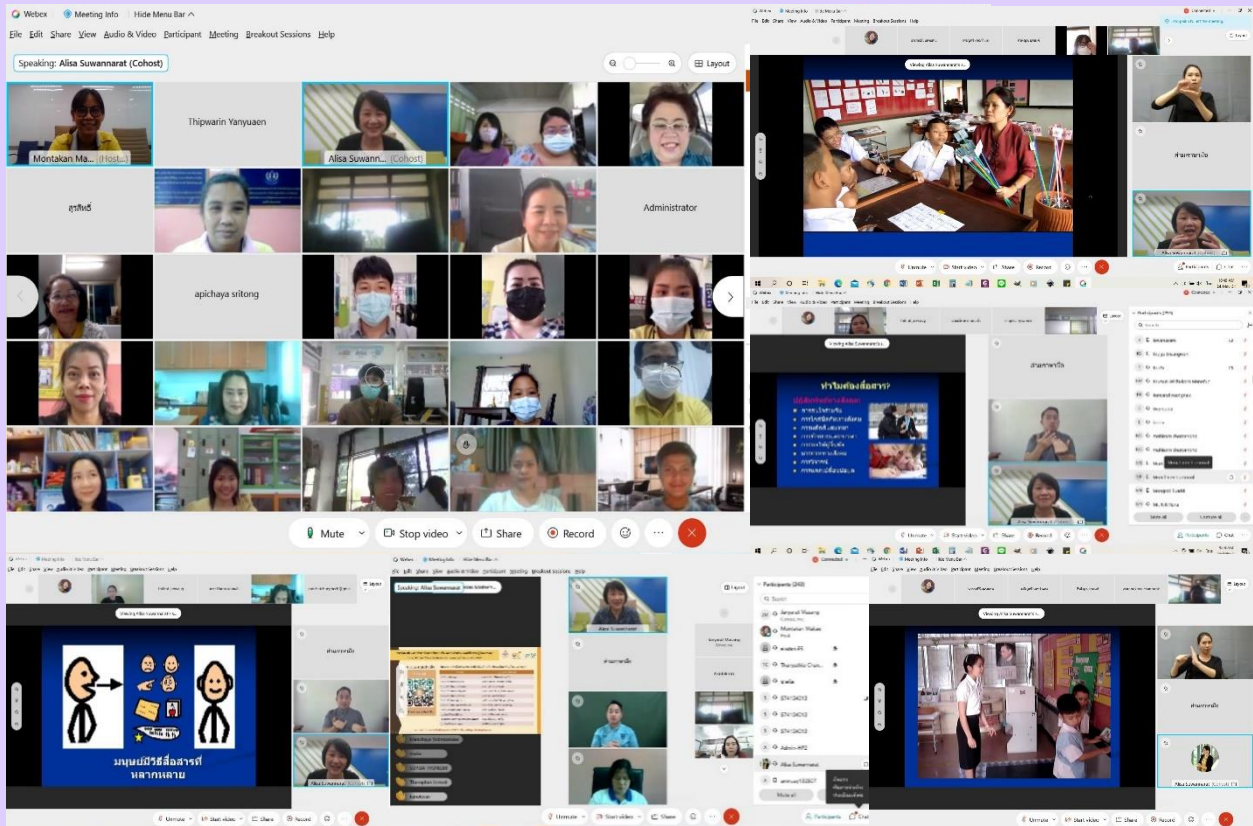
จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑๕

การอบรมออนไลน์ : "การพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยการสื่อสารเสริมและทางเลือกอื่น (Augmentative and Alternative Communication : AAC) และกลวิธีการรับรู้ผ่านการมอง

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการของมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จัดอบรมผ่านระบบออนไลน์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยการสื่อสารเสริมและทางเลือกอื่นและกลวิธีการรับรู้ผ่านการมอง (Using AAC and Visual Strategies for Improving Communication Skill)” ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยการอบรมครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๔๐๓ คน จากบุคลากรครูของโรงเรียนในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการ จำนวน ๑๑ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกวิละอนุกุล โรงเรียนศรีสังวาลย์ ของมูลนิธิธนูเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โรงเรียนศรีสังวาลย์ เชียงใหม่ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี โรงเรียนโสตศึกษา ปานเลิศจังหวัดสงขลา และครูจากหน่วยงานอื่นที่สนใจเข้าร่วมอบรมด้วย

ในการอบรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ให้แก่ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องในการสื่อสารในการใช้เครื่องมือการสื่อสารเสริมและทางเลือกอื่นและกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองสำหรับช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม อันเนื่องมาจากการสื่อสารที่ล้มเหลวของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารที่เหมาะสมและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีขึ้น

จดหมายข่าว

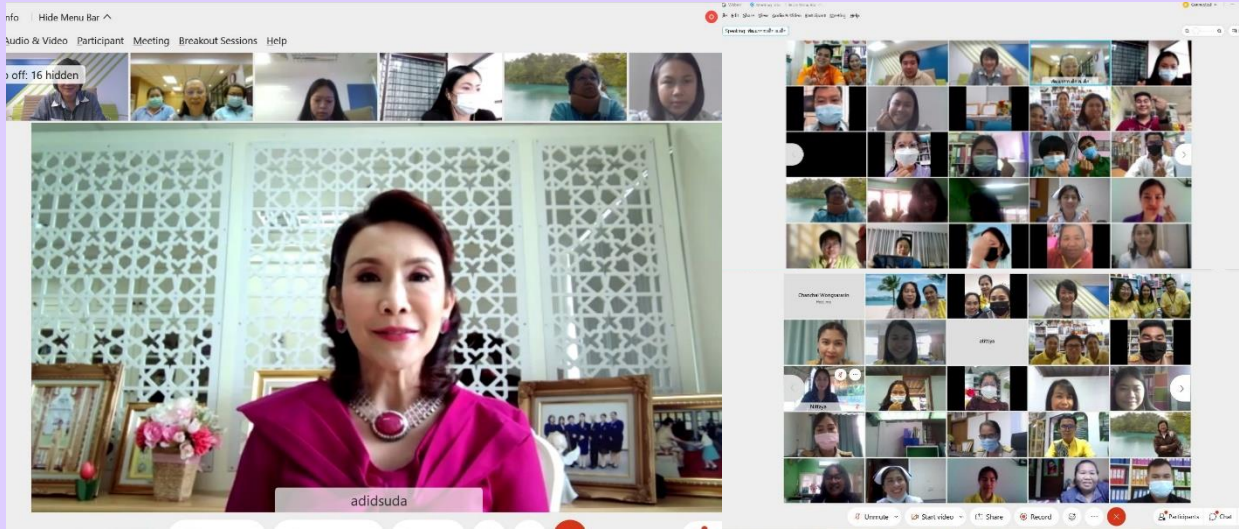
มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

การอบรมออนไลน์

“การใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนสอนเด็กป่วยในโรงพยาบาล”

สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดอบรมผ่านระบบออนไลน์เรื่อง “การใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนสอนเด็กป่วยในโรงพยาบาล” ให้แก่ ครูผู้สอน บุคลากรทางการแพทย์ พยาบาล และผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปฏิบัติงาน ณ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลเครือข่าย ทั้ง ๔ ภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ในการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเรียนการสอนเด็กป่วย รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็กป่วยที่มารับบริการ โดยการอบรมครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑,๑๐๙ คนจากศูนย์เครือข่าย ๘๑ แห่ง รายละเอียด ดังนี้

- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลเครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๕๑ คน จากศูนย์เครือข่าย ๒๐ แห่ง
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลเครือข่ายภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๔๕๘ คน จากศูนย์เครือข่าย ๒๑ แห่ง
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลเครือข่ายภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๕ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๒๒๖ คน จากศูนย์เครือข่าย ๑๕ แห่ง
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๒๗๔ คน จากศูนย์เครือข่าย ๒๕ แห่ง

ทั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก นพ.อดิศักดิ์ ภัตตาตั้ง ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กล่าวต้อนรับ และ ดร.ชฎามาศ ฐนะเศรษฐกุล กรรมการและรองเลขาธิการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ และรองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เป็นประธานในการเปิดอบรมออนไลน์

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑๓

การอบรมออนไลน์: ค่ายจุดประกายนวัตกรรมอาหารรุ่นเยาว์สร้างสรรค์โครงการวิทยาศาสตร์ โครงการบ่มเพาะเยาวชนในชนบทให้เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ด้านนวัตกรรมอาหาร

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จัดค่ายครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๔ “ค่ายจุดประกายนวัตกรรมอาหารรุ่นเยาว์สร้างสรรค์โครงการวิทยาศาสตร์” (ออนไลน์) ในโครงการบ่มเพาะเยาวชนในชนบทให้เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ด้านนวัตกรรมอาหาร ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำโครงการทางวิทยาศาสตร์อาหาร สร้างแนวความคิดพัฒนานวัตกรรมอาหาร กระบวนการผลิตและการวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์อาหารเบื้องต้น ตลอดจนจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อเตรียมส่งประกวดในเวทีต่าง ๆ ได้ต่อไป

กิจกรรมดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๗ คน จากโรงเรียน ๑๐ แห่ง แบ่งเป็น ครู/อาจารย์ จำนวน ๕๑ คน และนักเรียน จำนวน ๗๖ คน อนึ่งในการอบรมครั้งนี้มีครูและสามเณรจากโรงเรียนพระปริยัติธรรม เข้าร่วมจำนวน ๑๔๐ รูป/คน จากโรงเรียน ๙ แห่ง

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ตารางการจัดกิจกรรม ค่ายจุดประกายนวัตกรรมอาหารรุ่นเยาว์

โครงการบ่มเพาะเยาวชนในชนบทให้เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ด้านนวัตกรรมอาหาร

9 มิถุนายน 2564

08:16	พิธีเปิดโครงการ
08:45	นำเสนอโครงการวิทยาศาสตร์อาหารจากโรงเรียนที่เข้าร่วม
11:00	“กระบวนการวางแผนระเบียบวิธีการทดลอง” ดร.วิวรรณ แจ่มประเสริฐ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
12:00	“กระบวนการผลิตและการวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์อาหารเบื้องต้น” • ไข่เค็มคลอสด...ผู้ช่วยในกระบวนการผลิตอาหาร ดร.ศิริลักษณ์ สุจินทร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
13:00	ดร.พิรพงศ์ งามนิคม คณะเทคโนโลยีเกษตร
16:30	• การพัฒนาสูตรอาหารให้ปะ...ชิมแล้วปัง! ดร.ปนพัสร์ ภัทธุติวิถีส คณะเทคโนโลยีสหกรรมศาสตร์ ดร.กิตติคุณ วรณะสวาสดิ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เข้าร่วมผ่านระบบออนไลน์ Webex

ค่ายจุดประกายนวัตกรรมอาหารรุ่นเยาว์
สร้างสรรค์โครงการวิทยาศาสตร์

โครงการบ่มเพาะเยาวชนในชนบทให้เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ด้านนวัตกรรมอาหาร

10 มิถุนายน 2564

09:00-12:00	“กระบวนการผลิตและการวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์อาหารเบื้องต้น” • ตัวการสำคัญ.....ที่ทำให้อาหารเปลี่ยนไป ผศ.ดร.อร่าม ใจดีโก คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	• คุณหม้ออาหาร.....มาตรวจองค์ประกอบในอาหารกัน ดร.อัญชลิต อีสสระ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
13:00-14:15	• ชาญของอาหาร...วัดได้นะ ผศ.ดร.จิราภรณ์ อนันต์ชัยพ็อนา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
14:15-16:30	ปฏิบัติการ: การตรวจวิเคราะห์และทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์อาหาร

เข้าร่วมผ่านระบบออนไลน์ Webex

การอบรมออนไลน์

“การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการประยุกต์ใช้บัตรภาพคำศัพท์พหุภาษาในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพื่อพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทย”

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการของมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดการอบรมผ่านระบบออนไลน์เรื่อง “การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการประยุกต์ใช้บัตรภาพคำศัพท์พหุภาษาในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพื่อพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทย” ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยใช้บัตรภาพคำศัพท์พหุภาษาเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูจากโรงเรียนโสตศึกษาที่เข้าร่วมโครงการใหม่ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ครูจากโรงเรียนโสตศึกษานำร่องได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการนำบัตรภาพคำศัพท์พหุภาษาไปจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินร่วมกัน

โดย มูลนิธิฯ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินด้วยบัตรภาพคำศัพท์พหุภาษา ในโรงเรียนโสตศึกษานำร่อง จำนวน ๓ โรงเรียน คือ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆและโรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร ในการนำบัตรภาพคำศัพท์พหุภาษาที่ในแต่ละบัตรภาพคำศัพท์มีรูปภาพประกอบคำศัพท์ภาษาไทย และมีภาพคิวอาร์โค้ดที่เชื่อมต่อไปยังวิดีโอการสะกดนิ้วมือและภาษามือของคำศัพท์ภาษาไทยในบัตรภาพคำศัพท์นั้น ๆ ไปใช้เป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทยให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ระดับชั้นเรียนละ ๑ ห้อง ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ โดยสนับสนุนบัตรภาพคำศัพท์พหุภาษาและแท็บเล็ตสำหรับใช้ในการอ่านคิวอาร์โค้ดบนบัตรภาพคำศัพท์พหุภาษาให้แก่ทั้ง ๓ โรงเรียน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและเขียนภาษาไทยดีขึ้น สามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้เร็วขึ้นและสามารถจดจำคำศัพท์ได้คงทนขึ้น โดยในปี ๒๕๖๔ จะมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทยด้วยบัตรภาพคำศัพท์พหุภาษาไปขยายผลให้แก่โรงเรียนโสตศึกษาในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการเพิ่มอีกจำนวน ๓ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์และโรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศจังหวัดลพบุรี เพื่อให้ทั้ง ๓ โรงเรียนใหม่ได้ทดลองนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการดำเนินงานในโรงเรียนนำร่องไปใช้ในการจัดการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนที่จะมีการเผยแพร่รูปแบบการจัดการเรียนการสอนไปยังโรงเรียนโสตศึกษาทั่วประเทศต่อไป

จดหมายข่าว

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑๙

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในการติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ
ของศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคีรีล้อม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)

เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ ศาลาเรียง วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อทอดพระเนตรความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ของศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคีรีล้อม อำเภอบางสะพานน้อย ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)

ในการนี้ ศาสตราจารย์ ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ โดยศูนย์เทคโนโลยีพลังงานแห่งชาติ และผู้ทำงานโครงการไอซีทีเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชนชายขอบฯ ร่วมเฝ้ารับเสด็จผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (แบบออนไลน์) ซึ่งภายในศูนย์การเรียนรู้นี้ ได้รับการติดตั้งระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าแบบผสมผสานและระบบโทรมาตร ภายใต้โครงการระบบไอซีทีและพลังงานทดแทนแบบบูรณาการสำหรับชุมชนชายขอบตามพระราชดำริ ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและใช้จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ

ที่ปรึกษา

คณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

บรรณาธิการ

นพพรช คำใส

กองบรรณาธิการ

เยาวลักษณ์ คนคล่อง, อลิสา สุวรรณรัตน์, เสาวดี คล้ายโสม,
ธัญญณ์ช บุชบงค์, กัญรินทร์ ละอองกุลพลวัต, พัทธนันท์ เนาวิโนสิน

งานออกแบบ

ฝ่ายสื่อวิทยาศาสตร์

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

จัดทำโดย

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เลขที่ ๗๓/๑ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๔ ๗๐๐๐ โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๘๑๓๔

เว็บไซต์ www.princess-it.org อีเมล info@princess-it.org

สวทช.
NSTDA

สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารได้ที่

<https://www.facebook.com/ThaiPrincessIT>

